

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

**ΦΟΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΟΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΕΛΛΟΣ ΗΛΙΑΣ

Επιβλέπων καθ.
κ. Κ. Μελισαρόπουλος
Επικ. Καθηγητής

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	6730
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	2
ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ	
ΦΟΡΟΙ	9
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	10
ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΣΕ ΑΜΕΣΟΥΣ & ΕΜΜΕΣΟΥΣ ...	11
ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ	12
ΜΙΣΘΟΣ	13
ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ	14
ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
ΤΙ ΚΑΛΕΙΤΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	15
ΕΙΔΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	16
ΕΛΑΣΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	17
ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΥΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ (ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ) ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	19
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	22
Φ.Μ.Υ.	24
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Φ.Μ.Υ.	27
ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΔΕΙΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ Φ.Μ.Υ.	32
ΥΠΟΒΟΛΗ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΔΕΙΛΩΣΗΣ	33
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ Φ.Μ.Υ.	34
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ	
ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ	37

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ	42
Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΝΤΙΚΙΝΗΤΡΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	46
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	53
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	63

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στη πτυχιακή με θέμα ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών και οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις θα ασχοληθούμε με το ρόλο της μισθωτής εργασίας στην κοινωνική παραγωγή, με τη θέση που κατέχουν οι μισθωτοί στο κοινωνικοοικονομικό σύστημα και το κατά πόσο το φορολογικό μας σύστημα αντιμετωπίζει τους μισθωτούς σαν μια ιδιαίτερη κοινωνική τάξη με ευπαθή κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Κάθε χρόνο με αφορμή τη συζήτηση για τον κρατικό προϋπολογισμό γίνεται μια ιδιαίτερη συζήτηση για το εάν και κατά πόσο ο κεντρικός σχεδιασμός διαχείρισης εσόδων του κράτους έχει κοινωνικό χαρακτήρα η βαθιά αντιλαϊκό εάν η φοροεισπρακτική πολιτική είναι υπέρ του κεφαλαίου η εξασθενεί ακόμη πιο πολύ τα λαϊκά στρώματα που στην πλειοψηφία τους είναι μισθωτοί.

Θα επιχειρήσουμε στην πτυχιακή να διερευνήσουμε τις αδυναμίες του φορολογικού μας συστήματος δείχνοντας παράλληλα τι είναι ο φόρος μισθωτών τι συμπεριλαμβάνει τον τρόπο εξαγωγής του φόρου μισθωτών με μερικά παραδείγματα, πως αποδίδεται στο κράτος και την σύγκριση με αλλά εισοδηματικά κλιμάκια.

Η προσέγγιση αυτού του ζητήματος έχει ιδιαίτερη σημασία όχι από τεχνοκρατική άποψη αλλά από κοινωνική σκοπιά

σκοπιά γιατί ένα άδικο φορολογικό σύστημα, έχει σοβαρές επιπτώσεις στη κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου.

Τέλος επιχειρούμε να προτείνουμε με βάση τα συμπεράσματα που εξήχθησαν, μια σειρά μέτρων σε σχέση με το φορολογικό σύστημα, τέτοια που να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες μιας κοινωνίας, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εργαζομένων.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η εργασία είναι σκόπιμη δραστηριότητα με την οποία άνθρωπος προσαρμόζει τα αντικείμενα της φύσης και τα κάνει κατάλληλα για την ικανοποίηση των αναγκών του. Στην πορεία κάθε εργασίας ο άνθρωπος ξοδεύει σωματική και πνευματική ενέργεια. Το αποτέλεσμα της εργασίας είναι τα χρήσιμα προϊόντα. Μια παλιά ρωσική παροιμία λέει: «χωρίς εργασία δεν μπορείς να πιάσεις ούτε και ένα ψαράκι από τη δεξαμενή».

Ο ρόλος της εργασίας στη ζωή του ανθρώπου κάθε άλλο παρά περιορίζεται μόνο στο γεγονός ότι ή εργασία αποτελεί απαραίτητο όρο για την ύπαρξη και την ανάπτυξη της ανθρώπινης κοινωνίας. Επιδρώντας με την εργασία του πάνω στη φύση, ο άνθρωπος αλλάζει ταυτόχρονα και τον ίδιο τον εαυτό του, αναπτύσσει τις φυσικές και πνευματικές ικανότητες του. Μονάχα χάρη στην εργασία το χέρι του ανθρώπου έφτασε σε έναν τόσο μεγάλο βαθμό τελειότητας, πού μπόρεσε, όπως είπε δρ. Φ. Ένγκελς, να δημιουργήσει σαν με μαγική δύναμη θαύματα σαν τους πίνακες του Ραφαήλ.

Στη διαδικασία της εργασίας και στην στενά συνδεδεμένη μ' αυτήν αμοιβαία επικοινωνία των ανθρώπων τελειοποιήθηκαν οι διανοητικές ικανότητες τους.

Τώρα ή ανθρώπινη κοινωνία έχει φτάσει σε ένα τόσο φανταστικό επίπεδο ανάπτυξης, όπου οι άνθρωποι δημιουργούν ηλεκτρονικές υπολογιστικές μηχανές, ατομικούς αντιδραστήρες, διαστημόπλοια με λίγα λόγια ενσαρκώνουν στη ζωή τα πιο τολμηρά όνειρα. Τα μέσα εργασίας και τα αντικείμενα εργασίας, με τη βοήθεια των οποίων οι άνθρωποι κατασκευάζουν τα πράγματα πού τους είναι αναγκαία, ονομάζονται μέσα παραγωγής.

Ωστόσο οι μηχανές, τα μέταλλα και τα άλλα μέσα παραγωγής δεν μπορούν μόνα τους να δημιουργήσουν υλικά αγαθά. Για να παράγουν τέτοια αγαθά πρέπει να ενωθούν με την εργατική δύναμη του ανθρώπου. Με τον όρο εργατική δύναμη εννοούμε τις σωματικές και πνευματικές ικανότητες του ανθρώπου, την επαγγελματική του πείρα και τις επαγγελματικές του συνήθειες, πού τις χρησιμοποιεί για να δημιουργεί με τη βοήθεια των μέσων παραγωγής υλικά αγαθά, τα οποία ικανοποιούν διάφορες ανάγκες του.

Τα μέσα παραγωγής μαζί με την εργατική δύναμη των ανθρώπων αποτελούν τις παραγωγικές δυνάμεις τη κοινωνίας. Η ανάπτυξη και ή τελειοποίηση των

παραγωγικών δυνάμεων οδηγούν στη διεύρυνση της εξουσίας του ανθρώπου πάνω στις δυνάμεις της φύσης

Η αποφασιστική δύναμη της παραγωγή είναι ο άνθρωπος. Οι άνθρωποι πού είναι ικανοί για εργασία και βάζουν σε κίνηση τα μέσα παραγωγής, αποτελούν το κύριο στοιχείο των παραγωγικών δυνάμεων. «Η πρώτη παραγωγική δύναμη στη ανθρωπότητα; —Έλεγε Β. Ι. Λένιν, —είναι ο εργάτης, ο εργαζόμενος» (Β. Ι. Λένιν. «άπαντα, τ. 38, σελ. 359)

Το επίπεδο των παραγωγικών δυνάμεων καθορίζει σε σημαντικό βαθμό το είδος του κοινωνικοοικονομικού συστήματος και τις τάξεις μέσα σε αυτό έτσι στην εξελικτική πορεία της ανθρωπότητας γνωρίσαμε το πρωτόγονο κοινοτικό σύστημα το δουλοκτητικό ,το φεουδαρχικό ,το καπιταλιστικό και το σοσιαλιστικό

Στό πρωτόγονο κοινοτικό σύστημα σε αυτή τήν πρώτη βαθμίδα τής ανάπτυξης τής ανθρώπινης κοινωνίας,ατομική ιδιοκτησία δέν υπήρχε.Η διανομή των προϊόντων γινόταν εξίσου σε όλους Την επόχη εκείνη δεν υπήρχαν οι όροι για την εμφάνιση της ατόμικης ιδιοκτησίας.Το επίπεδο παραγωγικότητας της εργασίας ήταν τόσο χαμηλό,που ο εργαζόμενος μόλις μπορούσε να παράγει όσα χρειαζόταν για να ζήσει ο ίδιος.

Οι παραγωγικές δυνάμεις αναπτύσσονταν αργά, οι άνθρωποι έμαθαν να λιώνουν μέταλλα, να καλλιεργούν τη

γη και να φτιάχνουν μεταλικά εργαλεία. Εμφανίστηκε ο καταμερισμός της εργασίας, η κτηνοτροφία, η γεωργία, η αλιεία, αναπτύχθηκε η ανταλλαγή των προϊόντων της εργασίας. Τώρα ο εργαζόμενος παρήγαγε περισσότερα απο όσα μπορούσε να καταναλώσει για τήν αποκατάσταση της εργατικής του δύναμης.

Δημιουργήθηκαν έτσι οι όροι εμφάνισης της ατομικής ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής, η οποία επιτρέπει στον έναν να ιδιοποιείται δωρεάν τα αποτελέσματα τής δουλειάς των άλλων. Στη θέση του πρωτόγονου κοινοτικού συστήματος έρχεται ένα άλλο σύστημα το δουλοκτητικό.

Πρόκειται για την πρώτη στην ιστορία της ανθρωπότητας ταξική κοινωνία, η οποία βασίζεται στην ατομική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής.

Την εποχή εκείνη το επίπεδο της ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων εξασφάλιζε ήδη τη δυνατότητα σχηματισμού υπερπροϊόντος το οποίο παραγόταν πάνω απο τις στοιχειώδες ανάγκες του δούλου. Ταυτόχρονα όμως ο δουλοκτήτης μπορούσε να πάρει υπερπροϊόν μόνο με τον όρο ότι η κατανάλωση των εργαζομένων στη παραγωγή θα περιοριζόνταν σε μιά ελάχιστη ποσότητα που ήταν αναγκαία για να μην πεθάνουν απο την πείνα.

Την περίοδο της δουλοκτησίας οι παραγωγικές δυνάμεις της κοινωνίας έκαναν ενα σημαντικό βήμα πρὸς τα εμπρός. Βάθυνε ακόμα πιο πολύ ο κοινωνικός

καταμερισμός εργασίας, αναπτύχθηκε η βιοτεχνική παραγωγή και εμφανίστηκαν ειδικότητες όπως του υφαντουργού, του τσαγκάρη, του ξυλουργού κ,λ,π.

Ωστόσο, οι δυνατότητες ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων ήταν περιορισμένες. Η πάλη ανάμεσα στους δούλους και στους δουλοκτήτες έφερνε τους πρώτους να διεκδικούν την ελευθερία τους φτάνοντας μέχρις και σε μαζικές επαναστάσεις. Το δουλοκτητικό σύστημα καταρρέει κάτω από το βάρος των συντονισμένων κτυπημάτων των δούλων, δίνοντας τη θέση του σε ένα άλλο σύστημα πιο ελεύθερο το φεουδαρχικό, το οποίο πήρε το όνομά του από τη λατινική λέξη φέουδο. Φέουδο, ήταν κομμάτι γης που παραχωρούσε ο βασιλιάς στους ευνοούμενους του σε αντάλλαγμα να του παρέχουν στρατιωτικές υπηρεσίες.

Σε αυτό το σύστημα ο δούλος μετατρέπεται σε δουλοπάροικο αγρότη και διέφερε από το δούλο στο ότι είχε δικό του κομμάτι γης, δικό του νοικοκυριό.

Το περισσότερο χρόνο όμως, ο δουλοπάροικος δούλευε στα χωράφια του φεουδάρχη και για τη δουλειά αυτή δεν έπαιρνε καμία αμοιβή. Στο φεουδαρχικό σύστημα έχουμε και την εμφάνιση της φορολογίας σαν πηγή εσόδων του βασιλιά στη χώρα του.

Η ταξική πάλη στη φεουδαρχική κοινωνία έφτανε σε μεγαλύτερη οξύτητα από την περίοδο του δουλοκτητικού συστήματος. Οι εξεγέρσεις των δουλοπάροικων χωρικών

συγκλόνιζαν τα φεδουάρχικα κράτη. Παράλληλα στους κόλπους της φεουδαρχίας εμφανίζεται η ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ, άρχισαν δηλαδή να διαμορφώνονται καπιταλιστικές παραγωγικές σχέσεις.

Τότε, αρχίζει και η εποχή των μεγάλων αστικών επαναστάσεων (ΓΑΛΛΙΚΗ 1789) που αντικαθιστούν το φεδουαρχικό σύστημα από το καπιταλιστικό.

Αυτό που χαρακτηρίζει τον καπιταλισμό είναι ότι τα μέσα παραγωγής αποτελούν ατομική Ιδιοκτησία του καπιταλιστή και οι άμεσοι παραγωγοί, οι προλετάριοι (μισθωτοί), δεν έχουν μέσα παραγωγής. Σε διάκριση από το δούλο και το δουλοπάροικο αγρότη, ο μισθωτός εργάτης ο προλετάριος— είναι προσωπικά ελεύθερος. Πουλάει την ικανότητα του για εργασία —την εργατική του δύναμη— στον καπιταλιστή και παίρνει σε αντάλλαγμα γι' αυτήν ένα μισθό εργασίας. Η ελευθερία του μισθωτού εργάτη συνίσταται στο ότι μπορεί να φύγει από τη μία καπιταλιστική επιχείρηση και να πάει σε άλλη. Είναι ελεύθερος αλλά και υποχρωμένος για να ζει, να πουλάει το μοναδικό μέσο που έχει στα χέρια του, την ικανότητά του να δημιουργεί πλούτο με την εργασία του.

Μέσα σε αυτό το κοινωνικοοικονομικό καθεστώς αναπτύσσεται και η φορολογία των μισθωτών σαν μέρος της συνολικής φορολογίας που επιβάλλει το κράτος, για την απόκτηση
εσόδων.

ΦΟΡΟΙ

Για την απόκτηση των εσόδων του, το κράτος χρησιμοποιεί διάφορα μέσα, ένα απ' αυτά είναι και ο φόρος.

Φόρος είναι η μονομερής, αναγκαστική παροχή αγοραστικής δύναμης από τον πολίτη στο κράτος, που δεν συνοδεύεται από αντίστοιχη ειδική αντιπαροχή.

Οι λειτουργίες του φόρου είναι:

α) Η ταμειευτική λειτουργία, το κράτος συσσωρεύει πόρους από τον φορολογούμενο για την κάλυψη χρηματικών αναγκών. (μισθοδοσία στρατού, διοικητικών υπαλλήλων, κλπ).

β) Η οικονομική λειτουργία του φόρου, είναι ένα μέσο για την άσκηση οικονομικής πολιτικής απο την μεριά του κράτους με σκοπό να σταθεροποιεί την ελεύθερη οικονομία, αφού οι μηχανισμοί προσφοράς και ζήτησης δεν επαρκούν. Για παράδειγμα, ο φόρος χρησιμοποιείται για τον περιορισμό της ζήτησης πολυτελών αγαθών (36% φπα) και στα είδη πρώτης ανάγκης που είναι για λαϊκή κατανάλωση (8%).

γ) Η κοινωνική λειτουργία του φόρου, ο φόρος αποτελεί μέσο για άσκηση κοινωνικής πολιτικής απο την μεριά του κράτους. Η

παροχή κοινωνικών υπηρεσιών όπως υγεία, παιδεία, ο πολιτισμός, απαλλάσσει ως ένα βαθμό τον φορολογούμενο από αντίστοιχη οικονομική επιβάρυνση γιά την αγορά αυτων των υπηρεσιών.

Η ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

Για να κατανοηθεί πιο σωστά η ταξινόμηση των φόρων θα πρέπει να εξετάσουμε πρώτα δύο βασικούς παράγοντες, την "φορολογητέα ύλη" και τον "φορολογικό συντελεστή". Φορολογητέα ύλη είναι η αξία στην οποία επιβάλεται ο φόρος π.χ. το εισόδημα μισθώτου μιάς χρονιάς που μετά από τις προβλεπόμενες απαλλαγές υπόκειται σε φόρο.

Φορολογικός συντελεστής είναι η αναλογία που υπάρχει μεταξύ φόρου και φορολογητέας ύλης

Ο φορολογικός συντελεστής διακρίνεται σε αναλογικό και προοδευτικό.

Αναλογικό συντελεστή έχουμε όταν αυτός παραμένει σταθερός ανεξάρτητα απο το ύψος τής φορολογητέα ύλης π.χ. ο φ.π.α.

Προοδευτικό συντελεστή έχουμε όταν αυτός αυξάνεται είτε με αύξουσα είτε με φθίνουσα τάση, με την αύξηση της φορολογητέας ύλης.

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΣΕ ΑΜΕΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

Μια σοβαρή διάκριση των φόρων είναι σε άμεσους και έμμεσους.

Οι άμεσοι φόροι πλεονεκτούν από τούς έμμεσους κυρίως στά εξής:

- Έχουν σταθερή απόδοση γιατί συνδέονται με τό Εθνικό Εισόδημα και την εξέλιξή του.
- Απαιτούν λιγότερα έξοδα εισπράξεως.

Οι άμεσοι μειονεκτούν στην είσπραξη αφού παρουσιάζεται μεγάλη φοροδιαφυγή.

Οι έμμεσοι παρουσιάζουν μεγάλη δυνατότητα είσπραξης γιατί δέν γίνονται εύκολα αντιληπτοί από τον φορολογούμενο, δεν υπάρχει ευκολία φοροδιαφυγής.

- Οι έμμεσοι μειονεκτούν γιατί δεν παίρνουν υπόψη την φοροδοτική ικανότητα του φορολογούμενου, όταν οι εργαζόμενοι παίρνουν τρόφιμα, ενδύματα, κλπ, πληρώνουν τον ίδιο φόρο με τον βιομήχανο και τον εφοπλιστή.
- Δεν αποτελούν σταθερή πηγή για τό κράτος γιατί εξαρτώνται από την κατανάλωση που προυσιάζει διακυμάνσεις.
- Υποβοηθούν το λαθρεμπόριο και παρουσιάζουν μεγάλα έξοδα βεβαιώσεως.

Η ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ

Μισθωτός σύμφωνα με το εργατικό δίκαιο χαρακτηρίζεται αυτός που στα πλαίσια μιας εργασιακής σχέσης, υποχρεούται να παρέχει στην υπηρεσία ενός άλλου προσώπου (φυσικού ή νομικού) με αντάλλαγμα ορισμένη αμοιβή.

Εργοδότης χαρακτηρίζεται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, στην υπηρεσία του οποίου βρίσκεται ένα άλλο φυσικό πρόσωπο για την παροχή εξαρτημένης εργασίας έναντι ορισμένης αμοιβής.

Μισθός είναι η αντιπαροχή του εργοδότη για την υπηρεσία που του προσφέρει ο εργαζόμενος.

Οι μισθωτοί διακρίνονται σε Υπαλλήλους και Εργατοτεχνίτες. Οι υπάλληλοι αμείβονται με μηνιαίο μισθό ενώ οι εργατοτεχνίτες με ημερομίσθιο.

Ο μισθός διακρίνεται:

1) Σε κανονικό ή νόμιμο ή βασικό μισθό: Είναι αυτός που προκύπτει από τις συλλογικές συμβάσεις ή τις Υπουργικές αποφάσεις. Αποτελείται από το βασικό μισθό και από τα διάφορα επιδόματα που προβλέπονται από τις συλλογικές συμβάσεις, όπως π.χ. οι πολυετίες, το ανθυγιεινό της εργασίας κλπ.

2) Σε πραγματικό ή συμβατικό ή καταβαλλόμενο μισθό: Είναι αυτός που προκύπτει από τη συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου. Αποτελείται από τον νόμιμο μισθό, προσαυξημένο με τα οικειοθελή επιδόματα.

Οι οικειοθελείς παροχές που καταβάλλονται από τον εργοδότη στον μισθωτό για μεγάλα και τακτά χρονικά διαστήματα είναι δυνατόν να μετατραπούν σιωπηρά σε τακτικές αποδοχές, εκτός αν ο εργοδότης, κατά τη ν έναρξη της χορήγησης τους, επιφύλαξε στον εαυτό του το δικαίωμα της διακοπής των οικειοθελών παροχών, οπότε και δεν αποτελούν μισθό (Αρ. Πάγ. 519/80).

Το επίδομα κατοικίας, που καταβάλλει έκτακτα ο εργοδότης στους μισθωτούς της επιχείρησης του και μόνο όταν τους απασχολεί μακριά από τον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους, δεν θεωρείται μισθός (Αρ. Πάγ. 1297/83 τμ, Β').

Επίσης, τα οδοιπορικά έξοδα, που δεν καταβάλλονται σε περίπτωση ασθένειας ή άδειας (Αρ. Πάγ. 167/79), καθώς επίσης και οι παροχές που καταβάλλονται για λόγους ασφάλειας και υγιεινής των εργαζομένων, δεν αποτελούν μισθό. Τα φιλοδωρήματα, που καταβάλλονται από τους πελάτες στους σερβιτόρους κλπ, θεωρούνται μισθός (Υπ. Εργ. Εγ. 1985/80).

Ημερομίσθιο

Οι εργατοτεχνίτες αμοιβονται με ημερομίσθιο. Το ημερομίσθιο διακρίνεται:

1. Σε κανονικό η νόμιμο η βασικό ημερομίσθιο

Είναι αυτό που προκύπτει βάσει των συλλογικών συμβάσεων

2. Σε πραγματικό η συμβατικό η καταβαλλόμενο ημερομίσθιο

Είναι αυτό που προκύπτει από τη συμφωνία εργοδότη και εργατοτεχνίτη (φυσικά νοείται ότι το ημερομίσθιο είναι πάντοτε ίσο η μεγαλύτερο από το νόμιμο).

Μισθός κατά τον Μαρξ είναι παραλλαγμένη μορφή της αξίας της τιμής της εργατικής δύναμης. Γιατί ο μισθός πληρώνεται στους εργάτες αφού αυτοί εργαστούν ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα στην επιχείρηση και δεν πληρώνονται όλη την εργασία τους παρά μόνο ένα μέρος της εργασίας τους τόσο όσο χρειάζεται για αναπαραχθεί η εργατική δύναμη που έχει ξοδευτεί στη παραγωγή

ΤΙ ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας λέγεται η συμφωνία που γίνεται μεταξύ του εργαζόμενου μισθωτού (υπαλλήλου ή εργάτη) και της επιχείρησης (εργοδότη), βάση της οποίας, ο μισθωτός προσφέρει την εργασία του στην επιχείρηση αντί μιας συμφωνημένης αμοιβής (μισθού ή ημερομισθίου), ακολουθώντας τις οδηγίες του εργοδότη. Δηλαδή, ο μισθωτός βρίσκεται σε νομική και οικονομική εξάρτηση από τον εργοδότη του. Γι' αυτό εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος, σε κάθε περίπτωση, να συμμορφώνεται στις εντολές και τις οδηγίες του εργοδότη του, σε ό,τι αφορά τον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο παροχής των εργασιών του για την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης, σύμφωνα πάντοτε με τα νομικά πλαίσια (Αρ. Πάγος 373/80, Υπ. Εργ. Εγγρ. 2773/22.12.86, Εφ. Αθ. 5048/92).

ΕΙΔΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υπάρχουν σήμερα πολλών ειδών συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας. Οι κυριότερες είναι οι ακόλουθες:

α) Η σύμβαση εργασίας αόριστου χρόνου:

Η σύμβαση αυτή γίνεται, όταν δεν προκαθορίζεται ο χρόνος διάρκειας της και λήγει μόνα με καταγγελία που γίνεται είτε από τον εργοδότη είτε από τον μισθωτό

β) Η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (ή έργου):

1-1 σύμβαση αυτή γίνεται, όταν προκαθορίζεται ο χρόνος διάρκειας της και λήγει αμέσως, με τη λήξη του προσυμφωνημένου χρόνου ή με την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου στο οποίο αναφέρεται η σύμβαση εργασίας, χωρίς να καταβάλλεται αποζημίωση (Αρ. Πάγος 1701/90, 1412/94 αορίστου χρόνου στο σύνολο τους (Εφέτη, Θεσ/νίκης 719/95. Μ. Πρωτ. Αθην- 370/95). Επίσης, αν συμφωνηθεί ο μισθωτός ν' απασχολείται με σύμβαση έργου, αλλά στην πραγματικότητα αυτός απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, τότε η αμοιβή από την εργασία αυτή θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες (και όχι παροχής υπηρεσιών) έστω και αν ακόμα εκδίδεται θεωρημένη απόδειξη παροχής υπηρεσιών (Στ, Ε. 3078/94).

ΕΛΑΣΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΩΡΟΜΙΣΘΙΟ, ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ)

Τα τελευταία χρόνια, εμφανίζεται όλο και πιο μαζικά το φαινόμενο νέων μορφών εργασίας πέρα από τις καθιερωμένες που αναφέραμε πιο πάνω. Μιλάμε για ελαστικές μορφές απασχόλησης που στόχο έχουν τ'ην μείωση της αξίας της τιμής της εργασίας.

Με την ελαστικότητα του χρόνου εργασίας επιδιώκεται η κάλυψη των κενών ,που δημιουργούνται στη παραγωγική διαδικασία. Όταν μια επιχείρηση θα πρέπει να λειτουργήσει ολόκληρο το 24ωρο η το μήνα η τουλάχιστον περισσότερες ώρες την ημέρα από το θεσμοθετημένο ωράριο των εργαζομένων.

Από την ελαστικότητα αυτή του χρόνου εργασίας δημιουργείται η δυνατότητα για την εφαρμογή νέων μορφών απασχόλησης όπως η μερική απασχόληση η απασχόληση μόνο τα σαββατοκύριακα, η ετιμότητα για εργασία κατόπιν κλήσεως κλπ.

Η ευελιξία αυτή σύμφωνα με τους εμπνευστές μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους

α) Με την καθιέρωση του μειωμένου ωραρίου, έχουν γίνει προτάσεις για υπολογισμό ωρών σε ετήσι βάση η για θέματα μείωσης των ωρών εργασίας σε περιόδους ύφεσης.

β) Με την διερεύνηση της μερικής απασχόλησης, μειώνοντας το κανονικό ωράριο εργασίας και αυξάνοντας τον αριθμό των θέσεων εργασίας με μερική απασχόληση.

γ) Με την ενθάρρυνση για μικρότερη εργάσιμη εβδομάδα ανά εργαζόμενο και ταυτόχρονη μείωση των αποδοχών.

Πεδίο εφαρμογής των νέων μορφών απασχόλησης στην ΕΛΛΑΔΑ είναι κυρίως στον ιδιώτικο τομέα στο εμπόριο στη βιομηχανία,στις υπηρεσίες στα ξενοδοχεία και επεκτείνεται και σε άλλους τομείς.

**Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ
ΑΛΛΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ**

Η εργατική δύναμη όταν ενωθεί με τα μέσα παραγωγής δημιουργεί παραγωγή υλικών ή άυλων προϊόντων κατάλληλα για τις ανάγκες του ανθρώπου και της κοινωνίας

Ο μισθωτός εργάτης αυτό που πουλάει στο καπιταλιστή είναι τηνεργατική του δύναμη το σύνολο δηλαδή των σωματικών του και πνευματικών του ικανοτήτων τις οποίες ξοδεύει στη παραγωγή.

Η εργατική δύναμη είναι το μόνο εμπόρευμα στον καπιταλισμό που μπορεί να παράγει αξία μεγαλύτερη από την αξία του και τούτο γιατί το παραγόμενο προϊόν δεν το καρπούται ο ίδιος ο μισθωτός αλλά μονάχα ένα μέρος αυτού που ονομάζεται αξία, και είναι ίσο με την αξία των μέσων αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης που ξόδεψε ο εργαζόμενος στη παραγωγική διαδικασία.

Το υπόλοιπο προϊόν το καρπούται ο ιδιοκτήτης των μέσων παραγωγής και ονομάζεται υπεραξία.

Υπεραξία είναι το απλήρωτο μέρος της εργασίας όπου αποτελεί κέρδος για τον καπιταλιστή.

Η παραγωγή υπεραξίας και η ιδιοποίηση της από τους καπιταλιστές είναι ο βασικός οικονομικός νόμος του καπιταλισμού. Την παραγωγή υπεραξίας ο Μαρξ την ονόμασε απόλυτο νόμο του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής.

Κανένας άλλος συντελεστής παραγωγικός πλην της εργατικής δύναμης δεν μπορεί να δημιουργήσει από μόνος του υπεράξια κέρδος.

Τα μηχανήματα στην παραγωγή δεν μπορούν να δημιουργήσουν αξίες εάν δεν έρθουν σε επαφή με την ανθρώπινη εργασία. Το χρήμα το οποίο είναι κατασκευασμένος συντελεστής παραγωγής δεν μπορεί από μόνο να δημιουργήσει αξίες άλλωστε το χρήμα είναι έκφραση αξίας των υλικών αγαθών δεν έχει αξία από μόνο του.

Ακόμα και στη αυτοματοποιημένη παραγωγή που χρησιμοποιεί εξελιγμένα μέσα παραγωγής (ρομποτική) η εργατική δύναμη παίζει το κυρίαρχο ρόλο και στη κατασκευή τους αλλά και στη χρησιμοποίησή τους από επιστημονικό εργατικό δυναμικό

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι κυρίαρχη παραγωγική δύναμη είναι η εργατική τάξη που αποτελεί τη πολυπληθέστερη τάξη που διαρκώς διευρύνεται αλλά και την τάξη που καρπώνεται το λιγότερο παραγόμενο κοινωνικό προϊόν.

Η αντίθεση βρίσκεται στο ότι ενώ η παραγωγή έχει κοινωνικό χαρακτήρα η ιδιοποίηση του κοινωνικού προϊόντος είναι ατομική λόγω της ατομικής κατοχής των μέσων παραγωγής από τους καπιταλιστές.

Για τούτο έχει σημασία να δούμε τη φορολογία των μισθωτών από το κράτος στο καπιταλιστικό σύστημα εάν παίρνει υπόψη αυτή την ιδιαιτερότητα της μισθωτής εργασίας να παράγει δηλαδή ένα πολύ μεγάλο κοινωνικό προϊόν και να παίρνει πίσω ένα πολύ μικρό κομμάτι.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η πηγή εισοδήματος περιλαμβάνει εισοδήματα που προέρχονται από εξαρτημένη σχέση εργασίας του φορολογούμενου. Συγκεκριμένα:

1. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι το εισόδημα που προκύπτει κάθε ένα οικονομικό έτος από μισθούς ημερομίσθια επιχορηγήσεις επιδόματα συντάξεις και γενικά κάθε παροχή που χορηγείται περιοδικά με οποιαδήποτε μορφή είτε σε χρήμα είτε σε είδος ή άλλες αξίες για παρούσα η προηγούμενη υπηρεσία η για οποιαδήποτε άλλη αιτία το οποίο αποκτάται από μισθωτούς γενικά και συνταξιούχους.

Ομοίως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και το εισόδημα που αποκτούν οι δικηγόροι ως πάγια αντιμισθία για την παροχή νομικών υπηρεσιών καθώς και τα εισοδήματα που αποκτούν οι ξεναγοί οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 37 του 1545/1985

2. Στην περίπτωση που το εισόδημα καταβάλλεται ελεύθερο φόρου, εισόδημα που υπόκειται σε φόρο είναι εκείνο από το οποίο αν αφαιρεθεί ο φόρος που

του αναλογεί προκύπτει το χωρίς φόρο πόσο που καταβάλλεται στο δικαιούχο).

3. Τα επιδόματα που καταβάλλονται στους δικαιούχους σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ.1,2,3, και 6 του άρθρου 63 του ν.1892/1990 λογίζονται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες το οποίο αποκτάται κατά την καταβολή του.

Το εισόδημα από τις μισθωτές υπηρεσίες δηλώνεται στη εφορία (Ε1 έντυπο) μαζί με τυχόν αλλά εισοδήματα από ενοίκια ακίνητων από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος κ.λ.π.

ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΣΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Το εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες παρακρατείται σε μηνιαία βάση ένα ποσό από το έμμισθο ή το ημερομίσθιο προσωπικό η παρακράτηση ενεργείται κατά την καταβολή. Το ποσό που παρακρατείται ονομάζεται φόρος μισθωτών υπηρεσιών και αποδίδεται στο κράτος άμεσα για την κάλυψη άμεσων αναγκών του κράτους.

Τι συμπεριλαμβάνει ο Φ.Μ.Υ.

α) Παρακράτηση φόρου με μηνιαίο μισθό

Στους αμειβόμενους με μηνιαίο μισθό, τους συνταξιούχους και ιούς αμειβόμενους με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες με σχέση μίσθωσης εργασίας πάνω από ένα έτος στον ίδιο εργοδότη ή με σχέση μίσθωσης εργασίας αορίστου χρόνου.

β) Παρακράτηση φόρου σε ημερομίσθιο

Στους αμειβόμενους οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ορισμένου χρόνου αλλά διάρκειας μέχρι ένα έτος. Η παρακράτηση γίνεται με συντελεστή στο ακαθάριστο ποσό ημερομίσθιου. Αν ο εργάτης προσφέρει τις υπηρεσίες του

με σύμβαση αορίστου χρόνου ή αν η διάρκεια της απασχόλησης του ξεπεράσει το ένα έτος ή αν το ζητήσει ο ίδιος ο εργάτης τότε η παρακράτηση του Φ.Μ.Υ. γίνεται όπως ακριβώς και με του υπαλλήλους. Αν στο ημερομίσθιο του εργάτη καταβάλλονται και πρόσθετες αμοιβές (υπερωρίες, επιδόματα παραγωγής) τότε ο συντελεστής παρακράτησης του Φ.Μ.Υ. υπολογίζεται με βάση το ποσό του μέσου ημερομισθίου της περιόδου που καταβάλλονται οι αμοιβές.

γ) Παρακράτηση φόρου στις καθαρές αμοιβές για υπερωριακή εργασία, επιδόματα, αποζημιώσεις και σε κάθε άλλου πρόσθετες τακτικές η έκτακτες αμοιβές

Για τις αμοιβές της υπερωριακής απασχόλησης για τα επιδόματα για τις επιχορηγήσεις για τις αποζημιώσεις και για τις λοιπές πρόσθετες αμοιβές που καταβάλλονται (τακτικά ή έκτακτα) στους υπαλλήλους και δεν συνεντέλονται με τις τακτικές αποδοχές, δηλαδή δεν καταβάλλονται μαζί με το μισθό, τότε φορολογούνται με συντελεστή 20% πάνω στο συνολικό καθαρό ποσό. Σε περίπτωση που καταβάλλονται σε μια κατάσταση μαζί με υπόλοιπο μισθό τότε η παρακράτηση θα γίνεται στο συνολικό καθαρό ποσό με βάση τη κλίμακα φορολογίας.

δ) Παρακράτηση φόρου από αναδρομικές αποδοχές

Για τα εισοδήματα που καταβάλλονται αναδρομικά δηλαδή σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται γίνεται παρακράτηση φόρου και αποδίδεται κανονικά με τον Φ.Μ.Υ..

ε) Παρακράτηση φόρου από επικουρικά ταμεία

Στο καθαρό ποσό των συντάξεων που καταβάλλονται από ταμεία επικουρικά, μετοχικά, ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή με βάση το ποσό .

στ) Παρακράτηση από επιδόματα

Αυτοτελώς με συντελεστή η συνολικά βάση της κλίμακας μέσα από την φορολογική δήλωση.

Επίσης φορολογούνται οι αμοιβές των αξιωματικών του εμπορικού ναυτικού του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας οι γιατροί που είναι ενταγμένοι στο Ε.Σ.Υ. οι ειδικευόμενοι γιατροί.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Φ.Μ.Υ

Για τον υπολογισμό του Φ.Μ.Υ. αυτών που αμείβονται με μηνιαίο μισθό, παίρνεται ως βάση υπολογισμού το μηνιαίο καθαρό εισόδημα (ακαθάριστες μηνιαίες αποδοχές κρατήσεις ΙΚΑ, επικουρικών ταμείων, χαρτοσήμου κλπ. που βαρύνουν τον ασφαλισμένο) του μήνα Ιανουαρίου 2001.

Το μηνιαίο αυτό καθαρό εισόδημα πολλαπλασιάζεται με το 14 (12 μήνες του έτους + ½ μήνα επίδομα Πάσχα + ½ μήνα επίδομα άδειας + 1 μήνας επίδομα Χριστουγέννων) και δίνει το ετήσιο καθαρό εισόδημα. Το ετήσιο καθαρό εισόδημα φορολογείται με βάση την εκάστοτε κλίμακα φορολογίας εισοδήματος για το προσδιορισμό του ετήσιου παρακρατούμενου φόρου (πίνακας Α).

- Η κλίμακα φορολόγησης θα πρέπει να εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του Φ.Μ.Υ. σ' όλο το χρονικό διάστημα από Ιανουάριο μέχρι και Δεκέμβριο 2001. Δηλαδή το ετήσιο καθαρό εισόδημα, που προκύπτει με βάση τις αποδοχές του μήνα Ιανουαρίου 2000, συγκρίνεται με τα αντίστοιχα ποσά του πίνακα Α και ανάλογα σε πια σειρά της κλίμακας βρίσκεται το καθαρό εισόδημα, προσδιορίζεται και ο αντίστοιχος συντελεστής φόρου.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Πίνακας Α1: ΚΛΙΜΑΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΓΙΑ ΜΙΣΘΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2002 ΣΕ ΔΡΑΧ.

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο Φόρου
2.400.000	0	0	2.400.000	0
446.000	5	22.300	2.846.000	22.300
1.706.000	15	255.900	4.552.000	278.200
3.407.000	30	1.022.100	7.959.000	1.300.300
9.088.000	40	3.635.200	17.047.000	4.935.500
Υπερβάλλον	42,5			

Πίνακας Α2: ΚΛΙΜΑΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΓΙΑ ΜΙΣΘΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2003 ΣΕ ΕΥΡΩ

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο εισοδήματος	Σύνολο Φόρου
8.400	0	0	8.400	0
5.000	5	750	13.400	750
10.000	15	3.000	23.400	3.750
Υπερβάλλον	40			

Στη συνέχεια, το καθαρό μηνιαίο ποσό πολλαπλασιάζεται με την κλίμακα φόρου που προσδιορίστηκε πιο πάνω και έτσι προκύπτει ο φόρος του καθαρού εισοδήματος.

Ο ίδιος συντελεστής φόρου χρησιμοποιείται για την παρακράτηση του Φ.Μ.Υ. και στους επόμενους μήνες του ίδιου έτους, ανεξάρτητα αν στους επόμενους μήνες αυξηθεί ο μισθός και ανεξάρτητα από το μέγεθος της αύξησης.

Για να εξάγουμε τη μηνιαία παρακράτηση φόρου, διαιρούμε τον ετήσιο φόρο, που εξάγαμε με βάση την φορολογική κλίμακα, με το 14 εφόσον έχουμε αφαιρέσει το 2.5% (το 2.5% είναι μείωση πάνω στο φόρο του μισθωτού την οποία παρέχει το κράτος λόγω της άμεσης απόδοσης του φόρου κατά τη διάρκεια του έτους). Η απόδοση του παρακρατούμενου φόρου γίνεται στις Δ.Ο.Υ. με διμηνιαία δήλωση.

ΣΗΜ.: Αν στο μισθωτό καταβάλλεται και κάποια άλλη πρόσθετη παροχή (π.χ. ένα μηνιαίο ως επίδομα ισολογισμού κλπ.), τότε για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου εισοδήματος προστίθεται και η παροχή αυτή. Δηλαδή, στην περίπτωση που καταβάλλεται και ένα επιπλέον μηνιαίο ως επίδομα ισολογισμού, θα πρέπει οι μηνιαίες καθαρές αποδοχές να πολλαπλασιάζονται με το 15.

Ο φόρος αυτός που προκύπτει με βάση την κλίμακα μειώνεται ως εξής (βλέπε μειώσεις για το 2001)

α) για τον φορολογούμενο που είναι έγγαμος ή άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος στον οποίο έχει ανατεθεί επιμέλεια τέκνων, γίνεται μείωση μετά ακόλουθα ποσοστά:

- 30,000 όταν βαρύνεται με ένα παιδί,
- 35,000 για κάθε τέκνο όταν βαρύνεται με δύο παιδιά,
- 50.000 για κάθε τέκνο όταν βαρύνεται με τρία παιδιά,
- 60.000 όταν βαρύνεται με τέσσερα παιδιά και προσαυξάνεται κατά 10.000 επιπλέον του τέταρτου παιδιού. Δηλαδή ο φορολογούμενος με έξι παιδιά θα έχει μείωση $6 \times 80.000 = 480.000$ δρχ.

Στο μήνα Ιανουάριο καθώς και σε κάθε μεταγενέστερη μεταβολή δήλωση οικογενειακής κατάστασης των τέκνων τους, στην οποία θα αναφέρονται τα παιδιά που τους βαρύνουν.

Οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι θα πρέπει να υποβάλουν στους εργοδότες τους δήλωση όπου μέσα θα αναφέρουν τα ανήλικα άγαμα παιδιά (μέχρι' 18 ετών), τα ενήλικα άγαμα παιδιά που σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές, σχολεία του εσωτερικού ή του εξωτερικού και είναι μέχρι 25 ετών. Τα άγαμα παιδιά που υπηρετούν τη

στρατιωτική θητεία τους καθώς και τα άγαμα ή διαζευγμένα ή που τελούν σε κατάσταση χηρείας τέκνα που έχουν αναπηρία 67% και πάνω. Τα τέκνα για να βαρύνουν το φορολογούμενο θα πρέπει να συνοικούν με αυτόν και το ετήσιο εισόδημα τους (φορολογούμενο και απαλλασσόμενο) να μην υπερβαίνει τις 400.000 δρχ. ή τις 800.000 δρχ. όταν αυτά παρουσιάζουν αναπηρία 67% και πάνω.

Αν οι δικαιούχοι δεν υποβάλουν την πιο πάνω υπεύθυνη δήλωση οικογενειακής κατάστασης δε θα μειώνεται ο φόρος με τα παραπάνω.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟΥ Φ.Μ.Υ

Ο λογιστής της επιχείρησης, για το Φ.Μ.Υ. και το χαρτόσημο που παρακράτησε η επιχείρηση από τους μισθωτούς και για το χαρτόσημο που η ίδια οφείλει στο Δημόσιο, είναι υποχρεωμένος να συμπληρώσει (από 1.1.2001 και μετά) για κάθε δίμηνο μια προσωρινή έντυπη δήλωση και να την υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. από τις 20 του επόμενου μηνός σύμφωνα με το τελευταίο αριθμό του Α.Φ.Μ..

1) για το α' δίμηνο (1/1 – 28/2) η δήλωση θα υποβληθεί από 20/3 και μετά

2) για το β' δίμηνο (1/3-30/4) η δήλωση θα υποβληθεί από 20/5 και μετά

3) για το γ' δίμηνο (1/5 – 30/6} η δήλωση θα υποβληθεί από 20/7 και μετά

4) για το δ' δίμηνο (1/7 – 31/8) η δήλωση θα υποβληθεί από 20/9 και μετά

5) για το ε' δίμηνο (1/9-31/10) η δήλωση θα υποβληθεί από 20/11 και μετά

6) για στ δίμηνο (1/11 – 31/12) η δήλωση θα υποβληθεί από 20/01 και μετά

ΥΠΟΒΟΛΗ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Ο λογιστής της επιχείρησης είναι υποχρεωμένος μετά τη λήξη του έτους να συμπληρώσει την οριστική δήλωση για το Φ.Μ.Υ. και να το χαρτόσημο. Το έντυπο το δίνει η Δ.Ο.Υ. (βλέπε συμπληρωμένο έντυπο στις σελίδες 121 - 122). Η οριστική δήλωση υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ, μέσα στο μήνα Μάρτιο του επόμενου έτους.

Στην οριστική δήλωση αναγράφονται το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση κατοικίας του κάθε δικαιούχου, ο Α.Φ.Μ., το ποσό των αμοιβών και ο φόρος που παρακρατήθηκε από αυτές (άρθρο 59 παρ. 3 Ν. 2238/94). Αν ο μισθωτός στερείται αριθμού φορολογικού μητρώου, τότε στην οριστική δήλωση αναγράφεται ο αριθμός της ταυτότητας του μισθωτού και παράλληλα θα συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 υπογεγραμμένη από το μισθωτό, με την οποία θα δηλώνεται ο λόγος για τον οποίο δεν έχει λάβει Α.Φ.Μ, (Εγκ. Υπ. Οικ. 1012298/31.1.97)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ Φ.Μ.Υ

Υπολογισμός Φ.Μ.Υ από μισθωτούς

Ο υπάλληλος Κ. Αβραμίδης εμφανίζεται το μήνα Ιανουάριο του 2001 με μηνιαίο μισθό 500.000δρχ. Από το μισθό αυτό του γίνεται παρακράτηση για ΙΚΑ επικουρικά ταμεία 79.500 δρχ. Επίσης του γίνεται παρακράτηση για χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. 3.000 έχει γυναίκα άνεργη και 2 παιδιά ανήλικα.

ΛΥΣΗ**α) Υπολογισμός των καθαρών μηνιαίων αποδοχών**

Ακαθάριστες μηνιαίες αποδοχές	500.000 δρχ.
ΙΚΑ & λοιπά ταμεία	79.500 δρχ.
*Χαρτόσημο & ΟΓΑ	3.000 δρχ.
Καθαρές αποδοχές	417.500 δρχ.

β) Αναγωγή σε ετήσιο καθαρό εισόδημα

Ετήσιο καθαρό εισόδημα: $417.500 * 14 = 5.845.000$ δρχ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Το ποσό 5.845.000 δρχ συγκρίνεται με τα ποσά του πίνακα Α, όπου

Κλιμάκιο Εισο/ματος	Φορολογικός Συντελεστής	Φόρος Κλιμακίου	Συνολικό Εισόδημα	Συνολικός Φόρος
2.400.000	0	0	2.400.000	0
446.000	5	22.300	2.846.000	22.300
1.706.000	15	255.900	4.552.000	278.200
1.293.000	30	387.900	5.845.000	666.100

Σύνολο ετήσιου φόρου= 666.100 δρχ.

- Σύνολο ετήσιου φόρου : 666.100 δρχ.
 - Μείωση φόρου λόγω παιδιών:
35.000 +35.000=70.000 -70.000 δρχ.
- Υπόλοιπο ετήσιου φόρου: 596.100 δρχ.

Μείωση λόγω παρακράτησης: $596.100 * 2,5\% = 14.902$ δρχ.

Υπόλοιπο ετήσιου φόρου:	596.100 δρχ.
	<u>-14.902 δρχ.</u>
	581.198 δρχ.

Υπολογισμός σε μηνιαία βάση

$$581.198 \text{ δρχ.} / 14 = 41.514 \text{ δρχ.}$$

Έτσι ο μισθός πριν το φόρο ήταν 417.500 δρχ. και μετά φόρου έγινε

$$417.500 \text{ δρχ.} - 41.514 \text{ δρχ.} = 375.986 \text{ δρχ.}$$

*Το χαρτόσημο το έτος 2002 καταργήθηκε

Η ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

Ένα πολύ μεγάλο μέρος του ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ προέρχεται από μισθωτή εργασία και από συνταξιούχους. Το αποδεικνύουν τα επίσημα στοιχεία του ΚΕΠΥΟ του Υπουργείου Οικονομίας από τις φορολογικές δηλώσεις του 2001 (για τα εισοδήματα του 2000) όπου φαίνεται καθαρά ότι τα φορολογικά υποζύγια του ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ είναι μισθωτοί και συνταξιούχοι.

Σύμφωνα με τα στοιχεία λοιπόν το μέσο εισόδημα έφτασε στις 4.166.870 δραχμές για τους μισθωτούς και συνταξιούχους στις 1.454.690 δραχμές για τους γεωργούς στις 8.217.748 δραχμές οι ελεύθεροι επαγγελματίες στις 3.958.738 δραχμές οι έμποροι και βιομήχανοι και στις 1.514.167 δραχμές οι εισοδηματίες.

Να σημειωθεί ότι πρόκειται για εισοδήματα που έχουν δηλωθεί και είναι γνωστό ότι οι μεν μισθωτοί και συνταξιούχοι δεν έχουν πρακτικά δυνατότητα να αποκρύψουν τα εισοδήματά τους εκτός από περιπτώσεις που θα δούμε παρακάτω και βέβαια αποτελούν στάλα στον ωκεανό μπροστά στην φοροδιαφυγή βιομηχάνων και εφοπλιστών. Αντίθετα οι έμποροι και εισοδηματίες έχουν πλείστες όσες δυνατότητες να αποκρύπτουν εισοδήματά-εμφανίζονται να έχουν μέσο εισόδημα μικρότερο των

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

μισθωτών και συνταξιούχων. Παραθέτουμε τον παρακάτω πίνακα με την παραπέρα τεκμηρίωση των παραπάνω εκτιμήσεων

Πίνακας Β: ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ ΤΟ 2001 ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ

Κατηγορία %	δισ δρχ
Μισθωτοί 47,58%	681,1
Συνταξιούχοι 13,28%	197,6
Εμποροι-βιομ/νοι 20,85%	310,2
Ελεύθεροι επαγγελματίες 14,02%	208,6
Εισοδηματίες 5,43%	80,7
Γεωργοί 0,65%	9,6
ΣΥΝΟΛΟ 100,00%	1.487,8

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

Γενικότερα το μεγάλο κεφάλαιο έχει δυνατότητες να αποφεύγει τη φορολογία όπως δείχνουν και τα στοιχεία για τους μυστικούς λογαριασμούς καταθέσεων στις τράπεζες της Ελβετίας. Το ύψος των καταθέσεων των Ελλήνων είναι το τρίτο παγκόσμια και ισοδυναμεί με το 3% του ΑΕΠ (ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ 23-11-2001).

Αλλά και όταν δηλώνουν μέρος του εισοδήματος τους και πάλι δεν πληρώνουν αυτά που απομένουν μετά τις πολλαπλές φοροαπαλλαγές που έχουν είναι χαρακτηριστικό ότι-όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Απολογισμού Εσόδων και Εξόδων του Κράτους οικονομικού έτους 2000 την ώρα που το ποσοστό των βεβαιωθέντων αλλά μη εισπραχθέντων εσόδων στις ΔΟΥ όλης της χώρας έφτασε στο 9,3% και φυσικά μιλάμε για Ανώνυμες Βιομηχανικές Εμπορικές και Ναυτιλιακές εταιρείες στην πλειοψηφία τους.

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Τόσο τα αφορολόγητα ποσά όσο και οι προβλεπόμενες μειώσεις μειώνουν τελικά την φορολογική επιβάρυνση του φορολογούμενου. Είναι γνωστό όμως πως τα προβλεπόμενα αφορολόγητα ποσά ευνοούν τελικά περισσότερο αυτούς που αποκτούν μεγαλύτερα εισοδήματα.

Στη συνέχεια θα δώσουμε ένα παράδειγμα

Φορολογούμενος Α έχει καθαρό εισόδημα 5.000.000 δρχ. και πραγματοποιεί δαπάνες ιατρικής περίθαλψης 800.000 δρχ.

Φορολογούμενος Β έχει καθαρό ετήσιο εισόδημα 8.000.000 δρχ. και δαπάνες ιατρικής περίθαλψης ομοίως 800.000 δρχ.

Τότε

-Ο φόρος του Α πριν τη δαπάνη θα είναι

$$5.000.000 = 412.600 \text{ δρχ.}$$

μετά την δαπάνη θα είναι

$$\text{φορολογητέο εισόδημα } 5.000.000 - 800.000 = 4.200.000 = \text{φορος} = 225.400 \text{ δρχ.}$$

$$\text{Ωφέλεια } 412.000 - 225.400 = 186.600$$

-Ο φόρος του Β πριν την δαπάνη θα είναι

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

$$8.000.000 = 1.316.700$$

μετά την δαπάνη θα είναι

$$\begin{array}{r} \text{φορολογητέο εισόδημα} \quad 8.000.000 \quad -800.000 \\ =7.200.000 =\text{φόρος } 1.072.600 \text{ δρχ.} \end{array}$$

$$\text{Ωφέλεια } 1.316.700 - 1.072.600 = 244.100 \text{ δρχ.}$$

Ενώ δηλαδή οι φορολογούμενοι πραγματοποιούν το ίδιο ποσό δαπάνης για ιατρική περίθαλψη, έχει περισσότερο όφελος από την μείωση του φόρου αυτός με το μεγαλύτερο εισόδημα.

Από τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι σε πολλές περιπτώσεις η δαπάνη για αφορολόγητα ποσά (π.χ. δωρεές, τόκοι δανεισμού κλπ) δημιουργεί όφελος στην μείωση του φόρου ανάλογα από πιο κλιμάκιο εισοδήματος αφαιρείται. Αν η αφαίρεση του ποσού δαπάνης γίνεται από κλιμάκιο με συντελεστή φόρου 40% τότε η μείωση θα είναι 40%κ.ο.κ.

Τα υψηλότερα κλιμάκια δεν δέχονται την ίδια φορολογική πίεση με τα χαμηλότερα και στο παράδειγμα μας πήραμε σχετικά συγγενή φορολογικά εισοδήματα φανταστείτε για εισοδήματα εταιρειών, βιομηχάνων κλπ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

Εκτός από τους άμεσους φόρους, άλλη πηγή εσόδων για το κράτος είναι και οι έμμεσοι φόροι στις συναλλαγές στους οποίους δεν υπάρχει μεγάλη δυνατότητα φοροδιαφυγής.

Επιβαρύνουν και αυτοί με την σειρά τους το εισόδημα του μισθωτού μιας και το μεγαλύτερο μέρος εάν όχι όλο πάει για την αγορά βασικών αγαθών (ένδυση, τροφή, ψυχαγωγία, κλπ).

Έτσι με βάση το παραπάνω παράδειγμα του μισθωτού κ. Αβραμίδη

Ετήσιο καθαρό εισόδημα	5.845.000 δρχ.
Άμεσος φόρος	-581.198 δρχ.
Υπόλοιπο καθαρό εισόδημα	5.263.802 δρχ.

Εάν υπολογίσουμε το μέσο όρο του φόρου προστιθέμενης αξίας του 8% και 18% που είναι οι πιο διαδεδομένοι έμμεσοι φόροι θα έχουμε:

Υπόλοιπο καθαρό εισόδημα $5.263.802 * 13\% = 684.294$ δρχ.

Άρα το υπόλοιπο θα είναι

$$5.263.802 \text{ δρχ.} - 684.294 \text{ δρχ.} = 4.579.508 \text{ δρχ.}$$

Εάν υπολογίσουμε την ποσοστιαία επιβάρυνση στο συνολικό ετήσιο εισόδημα του μισθωτού θα είναι:

$$666.100 \text{ δρχ.} + 684.294 \text{ δρχ.} = 1.350.394 \text{ δρχ.} \text{ Ποσοστό}$$

23 % το $\frac{1}{4}$ σχεδόν του συνολικού εισοδήματος.

Με την πρόχειρη αυτή ματιά φαίνεται καθαρά ο προσανατολισμός του φορολογικού συστήματος, όπου υπάρχει μεγάλη επιβάρυνση των μεσαίων και χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων. Ο παρακάτω πίνακας (πίνακ.Γ) παρουσιάζει αναλυτικά την κατανομή των έμμεσων φόρων για τα οικονομικά έτη 2000-2001.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

Πίνακας Γ: ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ 2000-2001 (σε εκατ. ευρώ)

ΦΟΡΟΣ	2000	2001
ΦΠΑ	10.069,83	10.873,07
ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	2.457,56	1.889,95
ΦΟΡΟΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	12.527,39	12.763,02
ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΕΓΧΩΡΙΩΝ	5.306,64	6.060,16
ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ	202,90	179,02
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ	67,33	41,09
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	181,69	214,23
ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΑΠΟ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ	112,58	135,00
ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΕΛΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ	6,44	7,34

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

ΛΟΙΠΟΙ ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ		
ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ	5.877,58	6.636,83
ΣΥΝΟΛΟ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ	18.404,97	19.399,85
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ		+5,4%

Ποσοστό 5.4% αύξηση όταν η αύξηση των μισθών τα τελευταία χρόνια είναι με βάση την εισοδηματική πολιτική όσο ο πλασματικός πληθωρισμός 4% Κατάφορη η αδικία εις βάρος των μισθωτών .

Συνεπώς η διαρκώς αυξανόμενη έμμεση φορολογία και σε ποσοστά και σε απόλυτους αριθμούς, εντείνει το άδικο του φορολογικού συστήματος, που όπως επισημάναμε και στην αρχή, οι έμμεσοι φόροι πλήττουν ιδιαίτερα τους εργαζόμενους και γενικότερα τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις, αφού στην περίπτωση τους δαπανάται και φορολογείται ολόκληρο το εισόδημά τους σε αντίθεση βέβαια με τα μεγάλα εισοδήματα.

Εξάλλου οι φοροελαφρύνσεις προς όφελος των λαϊκών στρωμάτων είναι ασήμαντες και επιτακτικές πολλές φορές για την αναπαραγωγή του κοινωνικού κεφαλαίου.

Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΝΤΙΚΙΝΗΤΡΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Εάν και οι μισθωτοί έχουν περιορισμένες δυνατότητες φοροδιαφυγής αφού ο φόρος παρακρατείται στην πηγή και αφετέρου το ύψος των εισοδημάτων βεβαιώνεται από τον εργοδότη .παρ όλα αυτά κάποιοι μισθωτοί αποκρύπτουν τα πραγματικά τους εισοδήματα για να αποφύγουν την αντιλαϊκού φορολόγηση

Μια μέθοδος φοροδιαφυγής είναι αυτή της απόκτησης εισοδήματος σε είδος η οποία είναι μέθοδος που χρησιμοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Μια άλλη πολύ διαδεδομένη μέθοδος, είναι η απόκρυψη εισοδήματος από δεύτερη η παράλληλη απασχόληση. Η επισημοποίηση της δεύτερης απασχόλησης θα είχε σαν αποτέλεσμα την επιβάρυνση του εργαζόμενου και του εργοδότη με ασφαλιστικές εισφορές και αποτελεί και αυτό άλλη μια αιτία απόκρυψης.

Στη πρώτη περίπτωση φοροδιαφυγής-εισόδημα σε είδος-αρκετοί μισθωτοί αποκρύπτουν μέρος του εισοδήματος τους με την μετατροπή της αμοιβής τους σε αμοιβή σε είδος, δηλαδή αντί για μετρητά δίνονται από τις εταιρείες παροχή αυτοκίνητου η παροχή κατοικίας κλπ.

Η ταχεία μετάδοση αυτής της μεθόδου καταβολής μέρους αμοιβής οφείλεται στο γεγονός ότι συμφέρει τόσο

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

τους εργαζόμενους όσο και τους εργοδότες αφού οι πρώτοι αποφεύγουν το φόρο εισοδήματος και οι δεύτεροι αποφεύγουν να καταβάλουν υψηλές εργοδοτικές εισφορές.

Η απόκρυψη αυτή εισοδημάτων είναι μια αναγκαστική επιλογή αφού η επίπτωση της φορολογίας στο εισόδημα του μισθωτού είναι τέτοια που του στερεί σημαντικό οικονομικό κομμάτι από την πίττα του μισθού του.

Επίσης υπάρχει και ο χώρος των μεταναστών που δουλεύει παράνομα στη χώρα μας λόγω των αυστηρών όρων χορήγησης ελληνικής υπηκοότητας.

Δεν φορολογείται γιατί το ίδιο το κράτος το σπρώχνει στη παράνομη απασχόληση για να γίνεται φθηνή εργατική δύναμη στα χέρια των εργοδοτών

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κρίνοντας συνολικά τις επιπτώσεις από την φορολογία εισοδήματος στις μισθωτές υπηρεσίες εύκολα συμπεραίνει κανείς πως το φορολογικό σύστημα επιβαρύνει τα μεσαία και χαμηλότερα εισοδηματικά κλιμάκια, που στην πλειοψηφία τους τα αποτελούν μισθωτοί.

Οι επιπτώσεις στο επίπεδο ζωής των μισθωτών είναι μεγάλες και είναι τέτοιες ώστε να οδηγούν τον μισθωτό στην αναγκαστική απόκρυψη των πραγματικών εισοδημάτων, όποτε βέβαια του δίνεται η ευκαιρία.

π.χ. έκτακτα μεροκάματα υπερωρίες κλπ

Είναι μια αναγκαστική επιλογή αφού το φορολογικό σύστημα λόγω του συγκεκριμένου προσανατολισμού του δημιουργεί αδιέξοδα οικονομικά και κοινωνικά στους μισθωτούς. Είναι ένα άδικο φορολογικό σύστημα που δεν λαμβάνει υπόψη του την κοινωνική θέση του μισθωτού την παραγωγική του προσφορά στο κοινωνικό σύνολο, αντιθέτως τον επιβαρύνει μόνιμα με φορολογικά βάρη που δεν μπορεί να αντεπεξέλθει.

Τα στοιχεία που παραθέσαμε παραπάνω είναι αποκαλυπτικά του μεγέθους της φορολογικής αδικίας που υφίσταται η ταξη των μισθωτών εργαζόμενων

Με βάση τη θέση των μισθωτών στο παραγωγικό ιστό και την σχέση τους με τα μέσα παραγωγής έπρεπε να είναι η τάξη εκείνη που θα συνείσφερε τα λιγότερα στο κράτος μέσα από το φορολογικό σύστημα.

Η μείωση των εισοδημάτων μέσα από την φορολογική διαδικασία άμεση η έμμεση στερεί από τους μισθωτούς ένα μεγάλο κομμάτι από τις οικονομικές τους αποδοχές που προορίζεται για την απόκτηση Αγαθών προς ικανοποίηση των σύγχρονων αναγκών τους.

Εδώ σε αυτό το σημείο να πούμε, ότι η φορολογία είναι ένας μηχανισμός απόσπασης εισοδημάτων από τους μισθωτούς, υπάρχουν άλλοι πολλοί πιο κύριοι που οφείλονται για την δυσχερή θέση των μισθωτών.

Εμείς όμως είμαστε αναγκασμένοι να ασχοληθούμε μόνο με αυτό το μηχανισμό και την σχέση του με την μισθωτή τάξη από οικονομική πλευρά και από κοινωνική.

Από οικονομική πλευρά λοιπόν στερεί από τους μισθωτούς ένα σοβαρό οικονομικό πόσο το οποίο δεν γυρίζει πάντα με την μορφή κοινωνικών παροχών στους μισθωτούς (παιδεία, υγεία κλπ)

Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις στο χώρο της υγείας και παιδείας δείχνουν ότι οι υπηρεσίες που θα έπρεπε να παρέχει το κράτος δωρεάν στο κοινωνικό σύνολο τις παρέχει τώρα με ανταποδοτικότητα βαραίνοντας ακόμα πιο πολύ τα μισθωτά στρώματα, τα οποία τα έχει φορολογήσει

πιο πριν για την παροχή αυτών των υπηρεσιών. Τα μισθωτά στρώματα έχουν μεγαλύτερες ανάγκες αυτών των υπηρεσιών αφού η μόνη βιοποριστική πηγή τους είναι ο μισθός τους. Από την άλλη πλευρά τα πιο πλούσια εισοδηματικά στρώματα όχι μόνο φοροδιαφεύγουν αλλά και τους επιστρέφονται από το κράτος με την μορφή δανείων, επιδοτήσεων ή φορολοαπαλαγών.

Από κοινωνική άποψη ένα αντιλαϊκό φορολογικό σύστημα εντείνει τις υπάρχουσες κοινωνικές αντιθέσεις διευρύνει το φάσμα της φτώχειας αφαιρεί αγοραστική δύναμη από την μισθωτή τάξη και σε ένα βαθμό φρενάρει την διάθεση καταναλωτικών προϊόντων.

Χρειάζεται ριζική μεταρρυθμίσει του φορολογικού μας συστήματος όχι μόνο γιατί είναι άδικο και έντονα αντιλαϊκό αλλά και γιατί χωρίς μια ριζική μεταρρύθμιση του φορολογικού μας συστήματος, χωρίς την ουσιαστική ενίσχυση των εσόδων του κράτους, από τους έχοντες και για χρόνια φοροδιαφεύγοντες, δεν μπορεί να υπάρξει ούτε αναπτυξιακή πολιτική ούτε αναγκαία κοινωνική πολιτική.

Βασικοί άξονες μιας δημοκρατικής φορολογικής μεταρρυθμίσεις αλλά και άσκησης προοδευτικής δημοσιονομικής πολιτικής πρέπει να είναι:

- Η φορολόγηση των πραγματικών κερδών, εισοδημάτων και περιούσιας με παράλληλα μέτρα πάταξης φοροδιαφυγής.
- Μέτρα για την άμεση είσπραξη των βεβαιωμένων φόρων και την πάταξη της φοροδιαφυγής, ιδιαίτερα από το μεγάλο κεφαλαίο.
- Φορολόγηση των εισοδημάτων με προοδευτική κλίμακα ώστε να επιβαρύνονται περισσότερο τα μεγάλα εισοδήματα
- Κατάργηση όλων των φοροαπαλλαγών του μεγάλου κεφαλαίου
- Μέτρα αντίστροφης σχέσης άμεσων-έμμεσων φόρων με στόχο τη μείωση της έμμεσης φορολογίας
- Μέτρα μείωσης της φορολογίας των φτωχότερων λαϊκών στρωμάτων και ενίσχυσης του πραγματικού τους εισοδήματος

- Τα μέτρα αυτά ταυτόχρονα εντάσσονται σε ένα σύνολο πολιτικών που αφορούν το λαό και δεν είναι αποσπασματικά. Χρειάζεται δηλαδή μια πολιτική που στόχο θα έχει την υλοποίηση των αναγκών των λαϊκών στρωμάτων αντίθετα στις ανάγκες των οικονομικά εύπορων τάξεων.

Προς τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
 Ημερομηνία έκδοσης: 200.....
 Αριθμός Έκδοσης:

Αριθμός Φορολογικού Μητρώου:

***ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

Απόδοσης φόρου και τελών χαρτί που παρακρατούνται από αμοιβές που θεωρούνται εισόδημα από ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, από ΜΙΣΘΟΥΣ και ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ, καθώς και από ΑΜΟΙΒΕΣ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ. Υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα αν παραλαμβάνει ηλεκτρονικά, καθένα από τα δύο αντίτυπα αν παραλαμβάνεται χειρόγραφα.

ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.
------	------

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	Όνομα επωνυμία ή Επωνυμία:	Όνομα πατέρα:				
	Νομική μορφή (Ο.Ε., Α.Ε. κλπ):	Αντικείμενο εργασίας:				
ΔΙΕΥΣΗ	Διεύθυνση:	Τηλ:				
	Οικιστική περιοχή:	Όνομα πενήτη:				
Διεύθυνση:		Τηλ:				
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	Ακαθάριστες αποδοχές ή αμοιβές	Ποσό που αποδίδονται		Πρόσθετοι φόροι εκπρόθεσμου		Σύνολο
		Συντ. %	Ποσό	Συντ. %	Ποσό	
1. ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (άρθρο 56, 59 & 60 ν. 2238/1994) Μηνός 200..... Άλλος 200.....	ΔΡΧ.	Φόρος				
		Χαρτί/τερο				
		ΟΓΑ χαρτί/τερο				
		Σύνολο				
ΕΥΡΩ	Φόρος					
	Χαρτί/τερο					
	ΟΓΑ χαρτί/τερο					
	Σύνολο					
2. ΑΠΟ ΤΑΧΙΔΙΩΤΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ (άρθρο 67, 69 & 60 ν. 2238/1994) Μηνός 200..... Άλλος 200..... Εξόχιο 200.....	ΔΡΧ.	Φόρος				
		ΟΓΑ Φόρος				
		Χαρτί/τερο				
		ΟΓΑ χαρτί/τερο				
ΕΥΡΩ	Φόρος					
	ΟΓΑ Φόρος					
	Χαρτί/τερο					
	ΟΓΑ χαρτί/τερο					
3. ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ (άρθρο 68 & 59 ν. 2238/1994) Διμήνα 200.....	ΔΡΧ.	Φόρος				
		Χαρτί/τερο				
		ΟΓΑ χαρτί/τερο				
		Σύνολο				
ΕΥΡΩ	Φόρος					
	Χαρτί/τερο					
	ΟΓΑ χαρτί/τερο					
	Σύνολο					
4. Μηνός 200..... Άλλος 200.....	ΔΡΧ.	Φόρος				
		Χαρτί/τερο				
		ΟΓΑ χαρτί/τερο				
		Σύνολο				
ΕΥΡΩ	Φόρος					
	Χαρτί/τερο					
	ΟΓΑ χαρτί/τερο					
	Σύνολο					
		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΡΧ.				
		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΥΡΩ				

Φορολογικός: 200..... Ο Πρωτόδικος της Δ.Ο.Υ.:	ΓΥΝΑΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ Α.Υ.Κ. Κατάσταση:	Ποσό που αποκρατείται (ακόμα σε ΦΟΧ): Από: ΔΡΧ. αποκρατείται:	Βεβαιώνει υπεύθυνα την ακρίβεια αυτής της δήλωσης 200..... Ο ΔΗΛΩΣΗ
	Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ 200..... Ο υπάλληλος εισπράξεως	

*Όδηγος για τη συμπλήρωση της δήλωσης βρίσκεται στην πίσω σελίδα.

ΕΚΔΟΣΗ: 2001

ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται μέχρι την 20η ημέρα των μηνών Μαρτίου, Μαΐου, Ιουλίου, Σεπτεμβρίου, Νοεμβρίου και Ιανουαρίου ή του επόμενου από την υποχρέωση παρακράτησης μήνα ή μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση μήνα ή προκαμένου για ναυτικούς, μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο των μηνών Σεπτεμβρίου, Μαρτίου κατά περίπτωση, του οικείου έτους για να αποδοθούν τα ποσά του φόρου και των τελών που παρακρατήθηκαν κατά τη διάρκεια της αμέσως προηγούμενης φορολογικής περιόδου (διμήνιο - μήνας - εξάμηνο). Οι υπάλληλοι σε υποβολή των δηλώσεων της περίπτωσης 2 οφείλουν να υποβάλλουν και ΟΡΙΣΤΙΚΗ δήλωση ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ μέσα στο μήνα Μάρτιο κάθε έτους, για τις αποδοχές που κατέβαλαν σε μοβατοές ή τις συντάξεις που κατέβαλαν σε συνταξιούχους, μέσα στον προηγούμενο χρόνο.
2. Όσοι έχουν επιλέξει τη χρήση του ΕΥΡΩ σημειώνουν "Χ" στο παραλληλόγραμμο που αναφέρεται το νόμισμα ΕΥΡΩ και συμπληρώνουν τη δήλωση αναγράφοντας τα ποσά και στα δύο νομίσματα ΔΡΑΧΜΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩ.
3. Όσοι δεν έχουν επιλέξει τη χρήση του ΕΥΡΩ σημειώνουν "Χ" στο παραλληλόγραμμο που αναφέρεται το νόμισμα ΔΡΧ, και συμπληρώνουν τη δήλωση αναγράφοντας τα ποσά μόνο σε ΔΡΑΧΜΕΣ.
4. Η ένδειξη ΟΓΑ φόρου συμπληρώνεται μόνο για αμειβομένους υπάλληλους προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ

1. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται από όσους έχουν υποχρέωση να παρακρατούν φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 57 του ν. 2238/1994. Επιδίδεται μέσα στο μήνα Μάρτιο κάθε έτους, όταν προκύπτει της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας στην περιφέρεια της οποίας καταβλήθηκαν οι εισφορές στους δικαιούχους και περιλαμβάνει το αναμεταπωμένο και τη διευδυνάκη κατοίκους κάθε θροναίου, τριών περιόδων φορολογικού μητρώου του, το ποσό των εισφορών, το φόρο που αφαιρείται για αυτές, για κάθε εισοδητό ή ημερομίσθιο ή συντάξιουχο, κατά περίπτωση.
2. Κατά τη σύνταξη της οριστικής ή της δήλωσης φόρου μισθωτών υπηρεσιών πρέπει να διενεργείται εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 και του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 2236/1994, για το συνολικό ποσό των εισφορών, ανεξάρτητα από τον τρόπο υπολογισμού του φόρου που παρακρατήθηκε και πρέπει να υπολογιστεί πάλι ο φόρος που αναλογεί στο σύνολο των αποδοχών, δηλαδή στο ποσό των μισθών, ημερομισθίων, ημερομίσθιων αμοιβών, επιδομάτων κτλ.
Διευκρινίζεται ότι ο υπολογισμός του φόρου, που αναλογεί με βάση την κλίμακα του άρθρου 9 του ν. 2238/1994, στο είδος εισοδήμα, ενεργείται τόσο για τους μισθωτούς οι οποίοι εργάστηκαν στον ίδιο εργοδότη ολοκληρωτή τη μισθολογική περίοδο του προηγούμενου της φορολογικής οικονομικού έτους, όσο και για εκείνους οι οποίοι εργάστηκαν στον ίδιο εργοδότη κατά ένα τμήμα μόνο της ανωτέρω περιόδου, αλλά αποδεκνεται πλήρως ή κατά το υπόλοιπο τμήμα αυτής της περιόδου δεν υποχρεώθηκαν σε άλλο εργοδότη λόγω στρέψης, θανάτου του μισθωτού γιατί και στην περίπτωση αυτή οι αποδοχές που καταβλήθηκαν αποτελούν και το είδος εισοδήμα του μισθωτού. Για τους υπόλοιπους μισθωτούς που δεν εργάστηκαν ολοκληρωτή τη μισθολογική περίοδο, δε θα γίνει υπολογισμός του φόρου με βάση την ετήσια εκκαθάριση των αποδοχών, σύμφωνα με τα παραπάνω, αλλά θα δηλωθεί και θα επιδοθεί το ποσό του φόρου που υπολογίσθηκε και παρακρατήθηκε από τις αποδοχές αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 57 του ν. 2238/1994.
Επίσης, για τους μισθωμένους με ημερομίσθιο (περίπτ. β' παράγρ. 1 άρθρου 57) δε θα γίνει εκκαθάριση φόρου σύμφωνα με τα παραπάνω, αλλά θα δηλωθεί και θα επιδοθεί το ποσό του φόρου που υπολογίσθηκε και παρακρατήθηκε.
Τέλος, δε θα γίνει εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με τα παραπάνω, για ποσά συντάξεων που καταβάλλονται από ταμεία επικουρική, μετοχικά, οριστική ή αλληλεγγυηθείς (περίπτ. α' παράγρ. 1 άρθρ. 57 ν. 2238/1994) και δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της περίπτωσης α' παραγρ. 1 άρθρ. 57 ν. 2236/1994.
3. Όσοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν οριστική δήλωση φόρου μισθωτών υπηρεσιών, εφόσον απασχολούν περισσότερους από είκοσι (20) μισθωτούς ή χρησιμοποιούν μηχανοργαμικά μέσα για την μισθοδοσία όσων εργάζονται σε αυτούς ή τη χρησιμοποίηση των προηγούμενων παροχών στους συνταξιούχους υποχρεούνται να υποβάλλουν σε μηχανητικό μέσα το σύνολο των στοιχείων που προβλέπεται να περιλαμβάνονται στις εκδιδόμενες βεβαιώσεις για αποδοχών ή συντάξεων που παρακράτησαν από αυτούς.
Όσοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν οριστική δήλωση φόρου μισθωτών υπηρεσιών και απασχολούν λιγότερους από είκοσι (20) μισθωτούς ή χρησιμοποιούν συντάξεις, μερίσματα, βόνηματα ή άλλες παροχές σε λιγότερους από είκοσι (20) συνταξιούχους, μπορούν εάν το επιθυμούν να υποβάλλουν σε μηχανητικό μέσα το σύνολο των στοιχείων που προβλέπεται να περιλαμβάνονται στις εκδιδόμενες βεβαιώσεις για τις αποδοχές των μισθωτών ή τις συντάξεις και λοιπές παροχές που καταβλήθηκαν στους συνταξιούχους, καθώς και το φόρο που παρακράτησαν από αυτούς, ανεξάρτητα αν χρησιμοποιούν μηχανοργαμικά μέσα για τη μισθοδοσία όσων εργάζονται σε αυτούς ή τη χρησιμοποίηση των προηγούμενων παροχών στους συνταξιούχους.
Στην περίπτωση αυτή δεν υποβάλλεται το δεύτερο αντίτυπο της οικείας βεβαίωσης (11960/13/2016/ΑΔΔ 12/Γ.Ο.Α. 1272/2/11-2000 απόφαση Υπ. Οικονομικών).
4. Η υποβολή οριστικής δήλωσης φόρου μισθωτών υπηρεσιών με διαφορετικό τρόπο από ότι ορίζεται στη 11960/13/2016/ΑΔΔ 12/Γ.Ο.Α. 1272/21-11-2000 απόφαση Υπ. Οικονομικών, δεν παράγει, επίσης, έννοια αυτοελέγχου.
5. Αν τυχόν, έχουν καταβληθεί αναδρομικά ποσά αποδοχών ή συντάξεων, με βάση νόμιμ, δικαστική απόφαση ή αυθαίρετη σύμβαση, τότε θα αναγράφουν σε ξεχωριστή σειρά της οριστικής δήλωσης, κάτω από τις τακτικές αποδοχές, συνολικό ανεξάρτητα από το χρόνο καταβολής, χρέος να διεκδικείται για τα αναδρομικά αυτά, εκκαθάριση του φόρου με βάση την κλίμακα του άρθρου 9 του ν. 2238/1994, αλλά δε θα απαγορευτεί το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε.
6. Ο φόρος εισοδήματος που αναλογεί μελώνεται κατά ποσοστό 2,5%.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• **‘ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΙ’**

ΕΠΙΚΟΥΡΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ Κ.ΜΕΛΙΣΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

• **‘ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ’**

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΣΣΔ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

• **‘ΛΕΥΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΗ ΒΙΒΛΟΣ’**

ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

• **‘ΠΑΡΑΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ’**

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Ν.ΤΑΤΣΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ

• **‘ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ’**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

